

VII.

Az Alkotmánybíróság
elnökének végzése

711/I/2003. AB elnöki végzés

Az Alkotmánybíróság elnöke jogszabály alkotmányellenességének utólagos vizsgálatára irányuló indítvány alapján meghozta a következő

végzést:

Az indítványt elutasítom.

INDOKOLÁS

1. Az indítványozó az Alkotmánybírósághoz intézett beadványaiban előadta, hogy 1985. évi nyugdíjazásakor – az akkor hatályos, a társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvény végrehajtására kiadott 17/1975. (VI. 14.) MT rendelet (a továbbiakban: R1.) 78. § (2) bekezdése alapján – csak a főfoglalkozású munkaviszonyából származó keresetét vették figyelembe az öregségi nyugdíj megállapításakor, holott a nyugdíjárulékot a másodállásából származó kereset után is levonták. Az R1. 78. § (2) bekezdése kimondta, hogy: „A másodállásból származó keresetet az öregségi nyugdíj megállapításánál figyelembe venni nem lehet”. [Az indítványozó az R1. helyébe később lépő 89/1990. (V.1.) MT rendelet (a továbbiakban: R2.) 98. § (2) bekezdését jelölte meg, amely ugyanezt a szabályt tartalmazta.] Az indítványozó kifejtette, hogy ezt a múltbeli igazságtalanságot meg kell szüntetni, az ily módon megállapított nyugdíjak jogosultjait kárpótolni kell, különösen annak tükrében, hogy a jelenleg hatályos szabályozás, a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.), és a végrehajtására kiadott – többek között a 13/2003. (II.12.) Korm. rendelettel módosított – 168/1997. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: R3.) szerint a nyugdíj alapjául az átlagkereset számít, amelybe többféle kereset és jövedelem is beletartozhat. Az indítványozó ezért a „nyugdíja rehabilitációját” kérte, illetve mulasztás megállapítását, mert az új szabályozás nem gondoskodott a korábbi jogviszonyok igazságos rendezéséről.

2. Az indítvány nyilvánvalóan alaptalan.

2.1. Az Alkotmánybíróság már több határozatában rámutatott arra, hogy a hatáskörébe főszabályként csak hatályos jogszabályok utólagos vizsgálata tartozik. Az Alkotmánybíróság a hatályon kívül helyezett jogszabályt csak az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 38. §-a szerinti bírói kezdeményezés vagy a törvény 48. §-ában foglalt alkotmányjogi panasz esetén, vagyis csak kivételesen vizsgálja. [160/B/1996. AB határozat, ABH 1999,

875, 876.; 1378/B/1996. AB határozat, ABH 2001, 1609, 1610.; 418/B/1997. AB határozat, ABH 2002, 1627, 1629.] A társadalombiztosításról szóló 1975. évi II. törvényt a társadalombiztosítás ellátásaira és a magánnyugdíjra jogosultakról, valamint e szolgáltatások fedezetéről szóló 1997. évi LXXX. törvény (a továbbiakban: Tbtv.) melléklet *a*) pontja, az R1.-et pedig az R2. hatályon kívül helyezte [az R2.-t a Tbtv. végrehajtására kiadott 195/1997. (XI. 5.) Korm. rendelet 28. § (1) bekezdése helyezte hatályon kívül]. Megállapítható tehát, hogy az indítványozó által jelölt sérelem (nyugdíjmegállapítás) már hatályát veszített jogszabályi rendelkezésen alapul, megállapítható továbbá, hogy az indítvány nem bírói kezdeményezés, nem az Abtv. 48. §-a szerint benyújtott alkotmányjogi panasz, ezért az indítvány érdemi vizsgálatára utólagos absztrakt normakontroll hatáskörben nem kerülhet sor.

2.2. Az indítványozó mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség megállapítását is kérte a tekintetben, hogy a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény és végrehajtási rendelete – az R3. – nem szól a korábban megállapított nyugdíjaknak az új szabályozással összhangban történő rendezéséről. Az indítványozó többszöri hiánypótlás ellenére sem jelölte meg az Alkotmány valamely tételének a felhívásával, hogy a mulasztásban megnyilvánuló alkotmányellenesség álláspontja szerint miben áll. Az Abtv. 22. § (2) bekezdése értelmében az Alkotmánybíróság eljárására vonatkozó indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia, és meg kell jelölni a kérelem alapjául szolgáló okot. Az Alkotmánybíróság ideiglenes ügyrendjéről és annak közzétételéről szóló, módosított és egységes szerkezetbe foglalt 3/2001. (XII. 3.) Tü. határozat 21. § (2) bekezdése szerint: „az indítvány tartalmazza: a vizsgálandó jogszabály megjelölése mellett az Alkotmánynak azokat a rendelkezéseit, amelyeket – az indítványozó állítása szerint – a hivatkozott jogszabályok megsértenek, valamint az Abtv.-nek és egyéb törvényeknek azokat a rendelkezéseit, amelyekből az indítványozó jogosultsága és az Alkotmánybíróság hatásköre megállapítható.”

Mivel jelen ügyben az indítványozó az Alkotmány valamely tételének a megjelölésével nem határozta meg, hogy az alkotmányossági vizsgálatot az Alkotmány mely rendelkezése alapján kéri, az indítvány az érdemi vizsgálatra alkalmatlan. Az indítványozó beadványaiban azt nyomatékosította, hogy a demokratizálás során a diktatúra valamennyi igazságtalan törvényét meg kell változtatni. Az Alkotmánybíróság gyakorlata során többször hangsúlyozta, hogy kizárólag alkotmányossági szempontokat vehet figyelembe eljárása során, a jogszabályok célszerűségének, hatékonyságának és igazságosságának kérdéseit nem vizsgálhatja, erre nincs hatásköre [772/B/1990/5. AB határozat, ABH 1991, 447, 449.; 14/1994. (III. 10.) AB határozat, ABH 1994.].

A fentiekre tekintettel az indítványt az Alkotmánybíróságról szóló 1989. évi XXXII. törvény 23. §-ának (1) bekezdése alapján – mint nyilvánvalóan alaptalant – elutasítom.

Budapest, 2005. február 28.

Dr. Holló András s. k.,
az Alkotmánybíróság elnöke

